

**R. P. Honorati Fabri, Societatis Jesu Theologi,
Apologeticus Doctrinæ Moralis Eiusdem Societatis**

Fabri, Honoré

Coloniæ Agrippinæ, MDCLXXII

Caput IV. Locis, quæ de charitate falsata objicit Baronius, fit satis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94565](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94565)

est locus excommunicationi. Post hæc igitur immediate subnectit, quæ ex illo fideliter refert Amadæus. Attende. (Unde quantumcumque conetur aliquis percutere Clericum lancea, sagittis, lapidibus, nisi lanceæ, aut sagittæ, aut lapidis ictus peringat ad Clerici personam, non incurrit excommunicationem latam contra percutientes Clericos; quia manus violentæ injectio non est consummata; consummatur enim tactione ipsius Clerici, & non aliter, & sic de aliis.) Hæc Cajetanus in summ. verb. Excommun. in editione Parisensi anno 1530. & in Salmanticensi anno 1571. & in Venera anno 1584. & in aliis quas viderim. Quid ad hæc Baronius? Obmutescat, vel linguam saltem coërceat, & nullum temerè laceſſat, Inest, & formicæ, & serphobilis.

§. XVII.

MALè citatum M. Serra pro opinione excusante, à denuntiatione sollicitantis, eum, qui non potest probare, asserit Baronius pag. 281. & 282. Sed oppositum contabit legenti Amadæum, tract. de fide prop. 4. formalia verba Magistri Serra adducentem ex 2.2. quæst. 76. art. 3. in fine, ubi de denuntiatione, & de accusatione idem dicendum tradit: certissimum autem est neminem teneri accusare, si probare non possit. (quod diximus, inquit Serra, de accusatione, dicendum est de denuntiatione, nam denuntiatio debet esse iusta, talis autem non est, si crimina falsa imponat, aut occulta propalet, quæ nullo modo probari possunt.) Et licet quæstione 68. sequenti art. 1. dub. 1. ex professo disputans: An idem de denuntiatione, & de accusatione sit iudicium? In oppositum inclinare videatur; cum post secundam sententiam affirmativam multis probatam, concludat dicens: (Mihi tamen prima securior videtur.) Quamvis inquam, hæc ita se habeant (quibus innixus Baronius malè citatum ab Amadæo dixit) nil tamen obstant, nec Amadæus illa prætermisit, sed verbis his adductis, inconsequentè redarguit. (Quomodo inquit securior?) Si iusta non est denuntiatio, quando delictum probari non potest? Quomodo securior? Nam ut ipsemet Serra eadem quæst. 68. eodem art. 1. dubio sequenti 2. de denuntiatione delicti loquens, ait: (Necessarium est, ut crimen probari possit; si enim crimen omnino esset improbabile, non solum contra charitatem, sed etiam contra iustitiam peccaret, accusando, vel denuntiando laicem, nam hoc ad nil aliud deservire posset, quam ad infamandum laicem.) Hæc in M. Serra, & meritò ubi suprà Amadæus, ut inde ejus inconsequentia manifesta fieret. Nam licet ad illum pro contraria sententia referendum, satis esset in quæst. 67. præcedenti, illam tenuisse, & in quæst. 68. probabilem judicasse; dum alteram securiorem vocavit; nihilominus, & inconsequentiam notare non prætermisit, ut ex professo ejus mentem indagasse ostenderet.

Sed modo locorum ordine attentius inspecto, & re melius considerata M. Serram excuso, quia suppositicia iudico verba illa (Mihi tamen prima securior videtur,) quæ post secundam sententiam ab ipso probatam adjecta forsan à revisore fuerunt. Moveor, quia in triplici loco suprà citato rem attigit, quæst. 67. art. 3. q. 68. art. 1. dub. 1. & ibidem dub. 2. in primo, & tertio loco apertissime tradit non teneri nec posse denuntiare, quæ non possunt probari, & in secundo intermedio, dicit securiorem partem contrariam. Incredibile autem est tam brevi tramite sententiam retractasse, & in retractatam iterum abiisse:

tum etiam, quia sententiam negantem in hoc loco do loco multis suis, & ad argumenta contrariæ spondit, cui non bene coherent verba illa in retractata; quibus propriæ sententiæ locis aliis tradidit, & tradendæ contradicit. Sed quid immoror; cum hanc sententiam plures Dominici apud Amadæum defendant, quos Baronius vindicare non curat.

§. XVIII.

IN eodem tractatu de fide, falsò accusatus ab Amadæo, prop. 11. Nicolaum Jansenium, & Combessium, dicit Baronius pag. 284. Amadæi criminetur, quod, cum adduxisset Nicolai Jansenii formalia verba asserentis: (D. Thomam electum esse, cui Spiritus Sanctus ad aurem infunderet, cujus scholam ingrederetur Paulus) sic exposuerit, quisi Paulus, ut discipulus D. Thomæ scholam, & non potius Magister ingressus fuerit. Quod inquit Baronius: Nescio an plus ineptiæ respiciat, quam malignitatis. Quasi Paulus D. Thomæ scholam dictus sit à Nicolao ingreſſo, se, potius ut discipulus quam ut Magister. Sic etiam de alio bu ille dicere D. Thom. ingressum fuisse scholam D. Pauli, non è contra: improprie enim dicentur, D. Thomam ingressum Cajetani scholam, cum discipulus, ille Magister sit. Solutionem hanc non ignorabat Amadæus, sed maluit (ut eor) impugnam, quàm amentiam redargui. Si enim hujus florentissimæ scholæ Paulus Magister esset, opinionem omnes, quæ D. Thomæ adscribuntur, sententiæ D. Pauli dicendæ forent, eandemque operibus D. Thomæ, & D. Pauli præstandam fidem, discipulos inde contrarios timuit. Hæc, & alia absurda cupientem vitare charybdim in scyllam incidere compulerunt. Sed utrumque monstrum vitandum.

Sicut & Jansenii verba, ita & Combessii fidei excerpta refert Amadæus, quæ non inficiuntur Baronius: dixit enim Combessius loco ab illo citato. Paulum una cum Petro dividuè, una formali, & pro Cathedrali, cujus successio sit penes Pontifices, esse potius. Quæ sententia alia non est ab ea, quàm Aragonius quidam in Gallia tenuit, de Sanctis Petro, & Paulo duobus simul Ecclesiæ Caputibus. Quam hæc ecclesiæ denavit Innocentius X. Non inficior ipsi summe Combessium ad finem sui operis, post Notas ad Oræ Dometrii, definitioni Pontificis inherere, & se ipsam explicare contendere, ut Arnaudi sententiam excutiat. Ob quod laudandus venit, sive sententiæ retractatio sit, sive incongrua expositio. Extrà rem verò omnino est, quam Baronius adducit, dicens: Combessium non fecisse Paulum Petri consortem potestatis velutariæ cui successerint Pontifices Romani, sed sapientia, & palma martyrii, atque illius gloria. Confecto, quæ Baronii verba cum relatis ex Combessio, & Jansenio contradictoria reperies. Sic alibi alios exponit.

CAPVT IV.

Locis, quæ de charitate falsata obijcit Baronius, fit satis.

Pag. 296. De officiis charitatis criminatio falsa. Caput. Pag. 297. De desiderio mortis alienæ. Sæpius in alienam sum derortum.

- Pap. 299. De scandalo ad peccandum dato, locus D. Thomae
enormiter corruptus.
Pag. 300. De calumnia ad defensionem, Bannez in pravam
sensum detortus.
Pag. 301. De correctione fraterna idem Banez praepostere
correctus.
Pag. 304. De precepto correctionis fraterna, Sotus perpe-
ram explicatus.
Pag. 308. De correctione fraterna constitutiones Pradi-
catorum in alienum sensum explicatae, & multo gravias
Franciscanorum detorte.
Pag. 310. De eadem correctione depravatio loci D.
Thomae.

§. I.

DE criminatione falsa Cajetani de officiis cha-
ritatis, expostulat cum Amadeo Baronius
pag. 296. sed finxit hostem referens Cajetani
locum ex 2. 2. quæst. 5. art. 9. cujus Amadeus non me-
minit, nec in prop. 10. tr. de charitate, Cajetani citatio-
nem ullam adducit, sed ad tractatum de peccatis,
prop. 3. ubi eum citavit, lectorem remittit. Quæstio
autem utriusque fere eadem est. An scilicet delide-
re liceat, & à Deo petere, ut inimicum e vivis tol-
lat, si damna tibi inferenda nequeas aliter evadere?
Affirmant plures, inter quos recensuit Amadeus
Cajetanum, non 2. 2. sed in summ. verb. *Maledictio*,
ubi sic scribit: (Requiratur ad maledictionem, quæ
sic culpa gravis, quod sub ratione mali, & non sub
ratione honesti, & utilis desideretur homini malum:
puta mors, infamia, damnum rerum, &c.) Cum ergo
inimici mors tibi valde utilis sit, cum aliter immi-
nentia damna evadere nequeas, non apparet ratio ul-
la dubitandi, Cajetanum pro licito mortis naturalis
desiderio militasse. Cujus sententiam expressam esse
D. Thomam putat, & merito Amadeus (quidquid
contra Baronius garriat) sic iterum legens cenleo.
Quæro recolas 2. 2. quæst. 76. art. 1. in corpore. (Si
aliquis inquit, imperet, vel optet malum alterius sub
ratione boni, sic est licitum, nec erit maledictio per
se loquendo, sed per accidens, quia principalis in-
tentio dicentis non fertur ad malum, sed ad bonum.
Contingit autem aliquod malum dici imperando,
vel optando, sub ratione duplicis boni; quandoque
quidem sub ratione justitiae, & sic iudex licet maledi-
cat, &c. Quandoque vero sub ratione utilitatis: puta
cum aliquis optat aliquem peccatorem pati aliquam
agrestudinem (attende) vel ut ipse melior efficiatur,
vel ut ab aliorum nocumento cesset.) Ergo juxta ex-
pressam D. Thomam mentem, licitum tibi erit, malum
inimico optare, ut à tui nocumento cesset: ergo à Deo
petere, ut eum e vivis tollat, si aliter tibi inferendum
vitare nequeas. Quod expressas tradiderat D. Thom.
in 3. sent. dist. 10. quæst. 1. art. 1. ad 4. ubi ex eo, quod se-
cundum ordinem charitatis: (Plus debet diligere quis-
que se, quam alterum, amicos, quam inimicos, deducit
quod, potest salva charitate optare malum temporale ali-
cui, & gaudere, si contingit, non in quantum malum il-
lus, sed in quantum est impedimentum malorum al-
terius, quem plus tenetur diligere.) Ergo quoties mors
naturalis inimici impedimentum tibi sit gravium
malorum, cum pluste, quam illum diligere teneas,
poteris juxta D. Thomam, salva charitate, ma-
lum hoc temporale illi optare, & à Deo petere. Hæc
consequentia ad eo aperta ex præmissis est, ut negari
nequeat.

PRO sententia de desiderio mortis alienæ, ut supra
explicato adducit etiam Amadeus Magistrum
Soto, ejus formalia referens verba; quem tamen in
alienum sensum detortum, dicit Baronius pag. 297.
nil curans de aliis Dominicanis M. Corrado, M. Za-
nardo, & Joanne de la Crux, pro eadem adductis.
Verum quod Sotum frustra ab illa eximere tentave-
rit, constat legenti lib. 5. quæst. 12. art. 1. ubi de-
siderium mortis alienæ, non solum ad commune Rei-
publicæ nocumentum vitandum (ut contendit Baro-
nius) licitum putat, sed etiam ad privatum desideran-
tis. & utrumque verbis expressis complectitur. Pri-
mum, verbis illis: *Quin etiam & mortem alicui optare
possumus, licet nobis constet viam perditionis ingressum ire,*
ut nosse Republica mala caveantur, paxque, & tranqui-
litas contingit. Potest enim quisque Turcæ mortem, & cla-
des omnes imprecari, ut ab ejus tyrannide liberemur. Sec-
undum, in his, quæ subsequuntur: (*Quin vero, &
Christianis hostibus, qui nos injuste persequuntur, quando
alia non potuisset via, licitum est id ipsum (nempe mor-*
tem) optare.) Sic Sotus, cujus ultima verba cum ali-
quid speciale præferant, quod in præcedentibus
non contineatur, & in his desiderium mortis alienæ
ad bonum commune retulerit, ut scilicet Respubli-
cæ mala caveantur, planè sequitur in sequentibus, ad
particulare cujusque bonum respexisse, & cuilibet
concedere, mortem inimico persequenti optare,
quando alia non pateat via, ad gravia damna sibi im-
minencia vitanda.

Facit ad hæc locus alius ejusdem M. Soti in 4. sen-
tentiarum, quem adducit M. Joannes Martinez de
Prado, tom. 1. Theolog. mor. cap. 15. quæst. 1. §. 3. n. 24. ubi
ex Soto hæc verba excerpta refert. (Næque vero illa
solum causa, nempe fruendi Deo, mors optabilis
est, verum tanquam medium, ut homo à miseria hu-
jus vitæ liberetur; videlicet, à periculis peccandi,
dum maxima homini impendunt. Imò & ab aliis in-
gruentibus malis, & incommodis, quæ hominem ve-
hementer perturbant, qualia sunt morbus acerbis,
grandis infamia, & honoris jactura.) Hæc ex Soto,
M. Prado subnectens: [Quod proportionaliter lo-
quendo, procedit de illo (attende) qui optat mortem
proximi ob suam commoditatem.] Quibus favet M.
Lorca, 2. 2. quæst. 26. art. 28. membr. 3. dum ait: (Non o-
portet præferre majus bonum proximi minori nostro,
si illud alicujus momenti est, nam quanto præcellit
bonum, tantum præcellit dilectionis propriæ meri-
tum.) Ergo si inimicus te injuste est vexaturus ali-
quo ex modis supradictis, poteris juxta mentem So-
ti, & M. Prado naturalem mortem sub conditione,
si Deo placuerit, ei optare. Quæ conditio semper in-
esse creditur, licet non exprimitur. En aperte de-
monstratum ex mente Soti, non solum ex communi
bono Ecclesiæ, sed ex privato etiam comodo, dum
momenti sit, licitum esse inimici mortem imprecari.
Id quod Div. Thomas, & ejus Discipuli supra citati
nos edocent.

§. III.

DE scandalo ad peccandum dato, locum D.
Thomæ enormiter truncatum expostulat Baro-
nius pag. 299. Causa est. Amadeus tract. de charit.
prop. 9. inter Doctores, qui asserunt, offerentem ali-
cui occasionem peccandi, ob bonum finem, non
peccare; adduxit D. Thomam q. 13. de malo, art. 4. ad 19
ubi

ubi sic scripsit: (Pro nullo incommodo corporali vitando, debet homo consentire in peccatum alterius, sed tamen pro aliquo incommodo vitando, potest homo licite uti malitia alterius, vel materiam ei non subtrahere, sed præbere.) Hæc ex D. Thoma fideliter Amadeus: quæ Baronijs non inficiatur, sed locum truncatum dolo. Sed hic, inquit, solito enormiori fraude elegantissimum Div. Thomæ locum ex q. 13. de malo, art. 4. ad 19. corrumpit, truncatis verbis, quæ aperte sensum D. Thomæ interpretantur, & fraudem Amadei resellebant. Cur tacuisti quæ sequuntur verba? sic enim prosequitur Sanctus Doctor. (Sicut si latro aliquem jugularet, & ad vitandum periculum, aliquis latroni thesaurum ostenderet.) Vides ex D. Thoma non licere quancumque occasionem, aut materiam peccandi præbere, sed tunc tantum, cum quis vitam invadit, atque ab homicidio semovet, permissus eius arbitrio fortuna boni?

Hic de Amadeo actum Baronijs putat, quasi exemplum, quo usus est D. Thomas demonstrat extra casum imminentiæ mortis, ad quam inimicus jam est accinctus, non licere, ex quocumque alio bono fine, materiam peccati illi præbere. Ceterum homo illus est, quia licet D. Thom. claritatis gratia, exemplum adhibuerit in latrone jugulum minanti, cui ostendi posse thesaurum diripiendum, ad vitandum mortis periculum, in confesso apud omnes est; non tamen in hoc solo casu existimat licere materiam peccati proximo præbere. Imo potius eo exemplo utitur ad probandum, in alijs etiam casibus, etiam tanti momenti non sint, idem licitum fore. Ad quorum evidentiam, proponam argumentum, cui D. Thomas ibidem respondet, quod est 18. & 19. Et hujusmodi (Ille, qui subministrat peccanti mortaliter, peccare videtur, sicut si quis mutuetur arma furenti, aut interficere volenti; si ergo usurarius mortaliter peccat mutuans pecuniam ad usuras; videtur, quod etiam illi, qui apud eos deponunt pecunias, mortaliter peccent. Sed dicendum, quod si absque necessitate apud usurarium deponat suam pecuniam, mortaliter peccat. Si vero ex necessitate, à peccato excusatur. Sed contra (inquit) necessitas non potest esse, nisi ad evitandum aliquod damnum temporale, sed pro nullo temporali damno vitando, debemus consentire, aut materiam ministrare alterius peccato; ergo pro tali necessitate non excusantur prædicti à peccato mortali.) Hoc est argumentum, apertissime procedens de subministrante materiam peccato usuræ, & intendens excusari à peccato non posse, ex necessitate offerentis. Cui respondet D. Thomas ad 19. id negando. Quia licet (pro nullo, inquit, incommodo corporali vitando, debeat homo consentire in peccatum alterius. Sed tamen (attende) pro aliquo incommodo vitando, potest homo licite uti malitia alterius, vel materiam ei non subtrahere, sed præbere.) En Baronijs expresse concedit D. Thom. non in solo casu imminentiæ mortis, sed ad vitandum longè minoris momenti damnum, licitum esse subministrare, & præbere materiam peccati, ut pecuniam usurario. In cujus confirmationem adducit exemplum latronis aliquem jugulare volentis, cui thesaurus diripiendus ad vitandum mortis periculum, licite ostenditur, ut hoc exemplo falsitatis convinceret principium, cui argumentum 19. innitebatur, ad negandum licere deponere pecuniam apud usurarium ex necessitate offerentis. Ex quibus evincitur, exemplum latronis non taxativè, sed demonstrativè à D. Thoma appositum, ut de more est apud Doctores. Levissimo ergo, & falso fundamento ductus est Baronijs ad dicendum: Ex D. Thoma tunc licere tantum materiam peccati

præbere, cum quis vitam invadit, atque ab homicidio semovet. & non nisi per summam calumniam scribere potuit. Enormiori fraude elegantissimum D. Thomæ locum truncatis verbis ab Amadeo fuisse corruptum. Cum generatim D. Thomæ mentem exprelleret, & nihil ad hæc faciens supprellerit.

§. IV.

DE calumnia ad defensionem, in pravam sententiam detortum M. Bannez, queritur Baronijs pag. 300. Sed finxit hostem. Quia Amadeus strati de hoc rit. prop. 7. num. 3. refert formalia Magistri Rainaudi verba ex 2. 2. quæst. 70. art. 3. dub. 2. dicentis: (Solum esse peccatum veniale mendacii obijcere crimen falsum testi iniquo, quando talis obiectio prodesset ad refutandum ejus testimonium.) Post hæc autem paulò infra, num. 4. in fine, adnotat Amadeus, regulariter loquendo prodesset non posse, ideoque regulariter peccatum esse mortale crimen falsum testi iniquo obijcere, idque tenuisse M. Bannez, & adversum Cardinalem de Lugo. Hæc repetit Baronijs, & nec verbum addit. Quapropter valde miror, cur in sylabo locorum, quæ falsata traducit, impoluerit Amadeo in sensum pravam detorsisse Bannezianum cum ejusdem verba, imò & expositionem, quam ipse Baronijs, & Bannez, & Card. de Lugo adduxerit.

§. V.

DE correctione fraternæ eundem Bannez propositæ correctum, dicit Baronijs pag. 301. sed Amadeo imposuit, non levi doctissimi Theophilii Rainaudi injuria, in quem ibi invehitur, eundem cum Amadeo, ubique falso sibi affingens, unde Authorem Opusculi jam Amadeum, jam Theophilum nuncupat: sed non meliori, quam in alijs hodie Res apud Hispanos, & Italos, & apud non imperitos Gallos notissima.

§. VI.

DE præcepto charitatis fraternæ, M. Sotum perperam explicatum, querelas fundit Baronijs pag. 301. Non verò negat Soti verba, quæ ex illo excerpta adducit Amad. tract. de charit. prop. 1. n. 2. quæ hic repetere, ut casus immortetur, necessarium est. (Locus, inquit, Evangelii Luc. 6. Mutuum date, ut inde sperantes, ad hoc propositum (scilicet ad præbendam prohibitionem usuræ) non illam habet exigiam, quæ vulgo æstimatur. Quapropter D. Thomas sacrorum sensuum oculatissimus perspector non usus est illo: agnovit enim non esse prohibitionem usuræ, sed consilium mutuan di sine spe humane compensationis.) Hæc Sotus (quibus utitur Amadeus ad explicandum locum Evangelii de correctione fraternæ) quæ explicatione non indigent, nec illam Amadeus adhibuit. Unde nescio, ubi perperam explicatum Baronijs invenit. Invenio tamen ego apud illum, nam cum Sotus expresse ex D. Thoma afferat in verbis relatis Luc. 6. non contineri præceptum, sed consilium: oppositum tamen expresse Baronijs dicit: Quamvis hæc Christi verba, inquit, secundum verum, ut sic loquar, ambitum præcepti vim non habent, certum tamen est, aliqua sui parte continere. Stupet negat Sotus. Expendat Lector, an Amad. an Baronijs Sotum perperam explicaverit. Negat Sotus ex illis

& D. Thomæ mente in eo Evangelii loco prohibitionem vitæ contineri: Affirmat & contra Baronius, nec id negare Sotum dicit: Quasi id quod continetur in aliquo parte loci, in loco non continetur, & quod in aliqua Evangelii, in Evangelio non contineri, licet asserere. Talis est Baronii expositio, & tamen Amadeus de mala explicatione, licet nuda Soti verba adduxerit, carpere non dubitavit.

§. VII.

De correctione fraterna, constitutiones Predicatorum in alienum sensum ab Amadeo explicatas, & multo gravius Franciscanorum detortas, asserit Baronius, fol. 308, sed non meliori fide. Quia Amadeus tract. de char. propos. 4. num. 10. prædictas constitutiones à Bernardino de Arevalo memoratas exhibet, non exponit, sed mere relative adducit, ut videlicet, ubi supra. Et excerptis ex Arevalo verbis constitutionum Franciscanorum, adjungit verba Laurentii Portel, sic inde referentis: (Clare patet statum illud præcipere, ut omnia correctione fraterna, crimen occultum Prælati denuntietur, etiam antequam sciat, peccatum continuari.) Quod asserit etiam Bernardinus de Arevalo, loco ibi citato, verum per contrarium usum esse illi derogatum, notat Amadeus ibidem, adductis verbis ejusdem Portel, in dub. regul. tom. 1. verb. *Correctio, in fine, in Addit. num. 5* ubi ait: Dico hodie, non esse in usu in Ordine nostro, sed per contrarium usum abrogatum. Hispositis optarem à Baronio excipere, in quo Amadeus constitutiones Franciscanorum gravissime detorquet, cum ipsorum verba proposuerit, & per contrarium usum statum de correctione fraterna abrogatum cum Portetio scripserit.

Quoad constitutiones Predicatorum minus graviter deliquit: Amadeus, faretur Baronius. Unde minus nihil, si fieri posset. Quod ex ibi etiam adductis facile ostenditur: quia Amadeus solum refert verba Arevali dicentis, idem, ac in Franciscanorum constitutionibus, in statutis Fratrum Predicatorum haberi. Quod tamen Amadeus non approbat, potius in contrarium adducit Joannem Martine de Prado asserentem, id nunquam in illis fuisse stabilitum, & istam esse indubitam, & perpetuam totius Religionis praxim. Non ergo, nisi per summam calumniam, scribere potuit Baronius, Amadeum constitutiones Predicatorum in alienum sensum explicasse, & multo gravius Franciscanorum detorsisse. Utriusque Familæ Doctores iudices sunt.

§. VIII.

Locum de correctione fraterna ex disput. D. Thomæ, quest. 3. depravatum exclamat Baronius, pag. 10. pluries suadere contendens, in doctrina D. Thomæ nunquam licere, admonitionem secretam omittere, quando spes fuerit emendationis, sed jure nullo. Quia Amadeus, tract. de charitate, prop. 4. plura congerit D. Thomæ loca. Alia quæ probant admonitionem secretam posse omitte, quando delinquens per Prælatum melius corrigendus speratur. Quod tradit. Quodl. 11. art. 13. ubi inquit: (Utrum si quis sciat peccatum proximi, peccet mortaliter referendo illud statim Prælati suo?) Respondet: (Si ergo, scio quod frater per me corrigitur, non debet hoc denuntiare Prælati; si autem vide-

tur quod hoc melius fiat per Prælatum, & Prælatus sit pius, discretus, & spiritualis, non habens rancorem, seu odium adversus illum subditum, tunc licet potest denuntiare sibi. Et tunc, inquit, non dicit Ecclesiæ, quia non dicit ei sicut Prælati, sed sicut personæ proficienti ad correctionem proximi, & emendationem.)

Sic D. Thom. quem celebriores discipuli sequuntur, apud Amadeum supra, num. 8. ubi alia insuper D. Thom. loca adducit, in quibus præceptum Evangelicum de admonitione secreta præmittenda; sic exponit, ut non de admonitione ante denuntiationem privatam, quæ Prælati, ut patri fit, sed ante publicam, quæ illi ut judici, seu Ecclesiæ est facienda, intelligatur. Ut videre licet 2. 2. quest. 33. art. 7. ubi inquit: (Utrum in correctione fraterna debeat ex necessitate præcepti admonitio secreta præcedere denuntiationem?) Non privatam, sed publicam intelligit: quasi ad illam de necessitate præcepti non esse præmittendam supponat, & solum ad publicam controversiam revocari existimet, idque indicant argumenta quæ sibi objicit eo solum tendentia, quæ constat ex 2. 2. 4. & 5. ibi: (Non ergo est de necessitate præcepti, ut secreta admonitio præcedat publicam denuntiationem.) (Ergo videtur, quod non sit de necessitate præcepti, quod secreta admonitio præcedat publicam denuntiationem.) Et similiter in aliis. Et questioni respondet, dicens: (Respondeo dicendum, quod circa publicam denuntiationem peccatorum, &c.) Et concludit, (Unde patet, quod potest esse de necessitate præcepti, quod secreta admonitio publicam denuntiationem præcedat.)

Hac conclusione respondet D. Thom. questioni, in qua universaliter inquisit: *An admonitio secreta ex necessitate præcepti debeat præcedere denuntiationem.* Quod æquivalere dicitur: debet præcedere publicam, quæ sit Ecclesiæ, seu Prælati, ut judici; non verò secretam, quæ Prælati ut patri. Cujus ratio est: Quia (ut tradit in Quodl. 11. loco, & verbis citatis) tunc non dicit Ecclesiæ. Cui facit q. 33. citata, art. 8. ubi solum inquit: (Utrum testium inductio debeat præcedere publicam denuntiationem?) Nil curans de secreta, quæ Prælati ut personæ private fit. Quibus consonat 4. sent. dist. 19. quest. 2. art. 3. ad 1. ubi ait: (Dominus præcepit, ut secreta admonitio publicam denuntiationem præcederet.) Et Quodl. 11. art. 13. supra citato ad 1. ubi loquens de omittente admonitionem secretam ante denuntiationem privatam, inquit: (Non facit contra præceptum Evangelii, quia non dicit hoc Ecclesiæ, sed personæ proficienti, ut dictum est.) Ex hoc igitur, & aliis locis, sic concludit Amadeus. Constat ergo apertissime ex D. Thomæ, non esse contra præceptum Evangelicum non præmittere correctionem fraternam ante denuntiationem secretam, quæ sit Prælati ut patri, secus ante publicam, quæ illi ut judici fit. An loquide, ut cenleo, an ineptissime, ut dicit Baronius, docti judicent.

Nulli ex prædictis locis respondet Baronius, contentus acrem verberare, dicens: *Mala omnino fide advocari D. Thomam.* Quia autem ipse: Constat ex D. Thomæ verbis supra adductis. Unum verò dumtaxat D. Thomæ locum, ex disput. quest. 3. de correctione fraterna, vindicandum assumit, & depravatum esse contendit, quæ ex illo tantum Amadeus præfatam conclusionem, de correctione fraterna ad denuntiationem privatam non præmittenda, deduxisset. Nam D. Thomas, inquit, verbis ex illa questione supra adductis, de sola inductione testium fuit loquutus,

loquutus, quos inducere ante denuntiationem secretam, quæ Prælo ut personæ privata sit, non censet de necessitate præcepti. (Sic autem dicere Prælo, ait D. Thom. nempe non præmissa testium inductione) non est dicere Ecclesiæ, sed quando dicitur in publico, quasi in loco iudicis residenti.) Ceterum non advertit Baronius correctionem fraternam duo ante denuntiationem importare, & admonitionem secretam, & testium inductionem; ideoque Amadæus duplici locorum genere usus est; alio, quod admonitionem secretam, alio quod inductionem testium præmittendam non esse de necessitate præcepti, ante denuntiationem privatam, comprobaret.

Ex loco autem, quem depravatam falso jactat Baronius, ex *quæst. 3. de correctione*, non intulit Amadæus, posse omitti monitionem secretam, sed inde fundamentum, cui utraque conclusionis pars inscribitur, verbis supra datis confirmans, ex illo, & aliis locis collectivè sumptis, per legitimam consequentiam deduxit, correctionem fraternam (tam admonitionem secretam, quam inductionem testium includentem) ante denuntiationem privatam non esse de necessitate præcepti. Idque à D. Thoma eodem fundamento de utraque fuisse probatum: & merito, quia Christus Dominus non magis præcepit præmittere admonitionem secretam, quam inductionem testium, sed hi non sunt de necessitate præcepti inducendi ante denuntiationem privatam, ergo neque admonitio secreta. Hic est Amadæi discursus ex pluribus D. Thomæ locis deductus, qui si Baronio displicuit, argumento satisfacere debuisset, non amadæi accusasse fidem.

CAPUT V.

Ad trutinam revocantur loca, quæ circa præceptum amoris Dei falsata contendit Baronius.

Pag. 312. De speciali dilectione Dei mala fide relati Serra, & Bannez.

Pag. 314. Contra idem præceptum speciale charitatis fallax argumentum ex D. Thoma depromptum.

Pag. 315. De contritione intempestiva reprehensio Cagerani.

Pag. 316. Contra præceptum speciale charitatis pessime adnotatus D. Thomas.

Pag. 318. Contra idem præceptum fraude relatus ex Thoma locus.

Pag. 326. In idem præceptum fallax consecutio ex D. Thoma deprompta.

Hæc claudit Baronius syllabum locorum, quæ in toto Opusculo Amadæi Guimenii falsata, truncata, aut in alienum sensum detorta expostulat.

§. I.

DE speciali dilectione Dei, mala fide relatus Serra, & Bannez, dicit Baronius, fol. 312. sed mala hæc fides Baroniana est. Refert Amadæus, *trakt. de charit. prop. 1.* quorundam opinionem asserentem præceptum charitatis non esse speciale, sed generale, cui per aliorum adimplerionem satisficit. Quam Amadæus nullatenus sequitur (ut falso ei im-

ponitur) sed potius exterminandam tenet, & nullam defendere licet, tum quia prorsus falsa, nam charitatis speciale præceptum maximum omnium est, pluribus Evangelii locis commendatum: tum quia Sanctissimus noster Alex. VII. die 22. Septembris anno 1665. propositionem negantem speciale præceptum charitatis, ut minimum ut scandalosam damnavit, & ejus praxim prohibuit. Hæc præmissa.

Mitum sane erit legenti Amadæum, quod male de relatus Serra dicatur. Quandoquidem ejus verba mala verba pro vera, & tenenda sententia, non adducuntur, in quibus expressè dicit: (Certum esse præceptum charitatis obligare, ut pluries discuti videtur actum dilectionis Dei, & proximi etiam hominis.) Unde ex incuria forsitan Amadæus male citatus dicitur: quod inde mihi suadeo, qui licet Baronius, pag. 312. falso affert Amadæum contra præceptum dilectionis Dei testimonia Thomæ Serra, & Bannez allegare; nil tamen de Magistro Serra vindicando curavit. Neque erat, quod videretur dicere.

Quod Bannez frustra tentavit. Nam hic expressè asserit, satisfacere præcepto speciali charitatis, quod semel in anno dignè sumit Eucharistiam. Quæ loci confessione, ex attritione procedente, dignè sumitur; & præcepto tam divino, quam humano secundum omnes satisficit, licet nullis specialis charitatis actus ad communionem præcedat; ergo juxta doctrinam Magistri Bannez, in lege Evangelica, quod post usum rationis, singulis annis nullo adhibito mortali communicaverit, satisficit præcepto dilectionis Dei, licet nullum speciale actum charitatis eliciat. Hanc consequentiam evidenter de loci et doctrina Magistri Bannez, nemo Logicus dubitare potest. Quapropter non incongruè dicit Amadæus: *Videretur M. Bannez committasse præceptum speciale charitatis in præceptum sumendi Eucharistiam, quod si argueretur illud negare.*

Instauratur Amadæi argumentum ex alio quoque loco. M. Bannez impetum Sorum asserentem in Baptismo adimpleri præceptum, quo omnes tenentur diligere Deum super omnia, cum ad usum rationis pervenerint. Sic enim in illum insurgit 2.2. *quæst. 44. art. 1. ad 1.* (Dicit Sotus, quod in Baptismo impletur illud præceptum; quia tunc dat homo nomen suum in militiam Christi. Sed tamen non video, quomodo tunc speciale præceptum charitatis adimpleatur, quoniam parvuli habitualiter amant, sicut & creaturæ. Adulti vero (attende) cum sola attritione dignè suscipere possunt Sacramentum Baptismi, ergo in susceptione Baptismi non adimpletur speciale præceptum dilectionis Dei.) Hæc Bannez. Ex quo videtur in illum retorquet Amadæus. Adulti cum sola attritione dignè suscipere possunt Eucharistiam, ergo in susceptione Eucharistiae non adimpletur præceptum dilectionis Dei; ergo si ad illud aliter adimpletum non tenentur, evidens est, speciale præceptum charitatis in dignam communionem esse commutatum. Sane vel argumentum M. Bannez contra Sorum nullum est, aut Amadæi contra Bannez rem evincit.

Sed instat Baronius mala fide citatum Bannez. Quia licet dicat satisfieri huic præcepto charitatis, cum quis semel per annum dignè sumit Eucharistiam; tamen quasi huic responsioni diffusus illud (quod non debuerat tacere Amadæus,) huic præcepti omissionem nobis ignorantibus, posse ad peccatum lethale imputari. Verum si hæc expostulatio foret, potuisset contra Magistrum Petrum de Lese desma eandem urgere, qui cum ex eadem familia